

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Etten-Leur

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

31 mei 2012 / rapportnummer 2529-60

1. Oordeel over het MER

De gemeente Etten-Leur wil het bestemmingsplan voor haar buitengebied herzien. Vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden en omdat het bestemmingsplan mogelijk kaderstellend is voor m.e.r.(beoordelings-)plichtige activiteiten wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag bij deze procedure is de gemeenteraad van Etten-Leur.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ is van mening dat de essentiële informatie om het milieubelang volwaardig mee te nemen in de besluitvorming in het MER aanwezig is, zo blijkt uit de Passende beoordeling dat alleen in het alternatief dat uitgaat van het vastleggen van de huidige feitelijke situatie geen toename van stikstofdepositie te verwachten is. Het MER is methodisch goed opgezet, prettig leesbaar en bevat een heldere en zelfstandig leesbare samenvatting.

De effecten van mogelijke ontwikkeling van de veehouderij en de glastuinbouwsector zijn aan de hand van meerdere alternatieven² beschreven in het MER, welke gezamenlijk helder de bandbreedte van mogelijke effecten weergeven. Uit het MER blijkt dat de milieueffecten, afhankelijk van het beschouwde aspect en alternatief, neutraal tot zeer negatief scoren. Op grond daarvan concludeert de Commissie dat de alternatieven niet tegemoet komen aan de hoofddoelstelling voor het bestemmingsplan. Met name de milieueffecten van het voorkeursalternatief en het worst- case alternatief zullen fors zijn.

De Passende beoordeling is correct uitgevoerd. Er is aangetoond dat aantasting van natuurlijke kenmerken op de in de omgeving liggende Natura 2000-gebieden niet is uit te sluiten vanwege een toename van stikstofdepositie door uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen en glastuinbouw. Alleen in het alternatief dat uitgaat van het vastleggen van de huidige feitelijke situatie blijkt dat er geen toename van de stikstofdepositie te verwachten is. Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets³ met succes wordt doorlopen.

De Commissie heeft geen (voor)ontwerpbestemmingsplan ontvangen van het bevoegd gezag. De Commissie wijst er daarom op dat het bevoegd gezag zelf na moet gaan of het MER ten grondslag kan liggen aan het bestemmingsplan. In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht en worden aanbevelingen gedaan voor de besluitvorming.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

² In het MER varianten genoemd.

³ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Doelrealisatie

Voor het bestemmingsplan buitengebied hanteert de gemeente Etten-Leur de volgende hoofddoelstelling (pagina 16 van het MER): *“Het bestemmingsplan buitengebied voor de gemeente Etten-Leur richt zich op het behoud en waar mogelijk de versterking van de ruimtelijke en functionele kwaliteit van het plangebied. Het gaat hierbij met name om kwaliteit voor aan het buitengebied verbonden functies (landbouw, bos, natuur, landschap, recreatie en water), mede in relatie tot de dynamiek er van en aanwezige waarden”.*

De scoretabel (pagina 191 van het MER) laat, afhankelijk van het beschouwde aspect en alternatief, neutrale tot zeer negatieve effecten zien. Op grond daarvan concludeert de Commissie dat de alternatieven niet tegemoet komen aan de hoofddoelstelling voor het bestemmingsplan. De Commissie adviseert om voor de besluitvorming over het bestemmingsplan na te gaan op welke wijze een meer evenwichtige invulling gegeven kan worden aan de hoofddoelstelling van de gemeente.

2.2 Passende beoordeling

Het voornemen is onder andere om uitbreiding van veehouderijen en glastuinbouw mogelijk te maken. Hierdoor kan de emissie van stikstof door zowel intensieve als grondgebonden veehouderij en door glastuinbouw⁴ toenemen. Significant negatieve gevolgen op Natura 2000-gebieden zijn door de stikstofdepositie niet uit te sluiten. In het MER is daarom een Passende beoordeling opgenomen.

De Commissie is van oordeel dat de Passende beoordeling correct is uitgevoerd. De bandbreedte aan mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden is aan de hand van meerdere alternatieven goed in beeld gebracht waaronder een worst-case alternatief dat inzicht geeft in de maximale effecten die het bestemmingsplan – volgens het MER – mogelijk gaat maken. De huidige situatie is als referentie beschreven in het MER en geeft het effect weer van de situatie zonder uitbreiding van veehouderijen en glastuinbouw. De Commissie is van oordeel dat daardoor voldoende inzicht is gegeven in de bandbreedte aan alternatieven en effecten. Een alternatief met een andere zonering van activiteiten in het plangebied leidt niet tot een wezenlijk andere verdeling van stikstofdepositie over de Natura 2000-gebieden omdat deze gebieden op een geruime afstand liggen van het plangebied.

⁴ Bij veehouderij gaat het om stikstof in de vorm van ammoniak (NH₃), bij glastuinbouw om NO_x uit warmtekrachtkoppelinginstallaties

Het minimum alternatief (huidige feitelijke situatie, dus geen uitbreiding van veehouderij en glastuinbouw) geeft geen verdere toename van de stikstofdepositie. Bij alle andere alternatieven met uitbreidingsmogelijkheden is toename van de stikstofdepositie te verwachten en is aantasting van natuurlijke kenmerken niet uit te sluiten. In de huidige situatie leidt de achtergronddepositie voor alle omliggende Natura 2000-gebieden, op het Natura 2000-gebied Hollands Diep na, al tot een overschrijding van de kritische stikstofdepositiewaarden van verschillende stikstofgevoelige habitattypen. Ook in de toekomst (2020) is nog steeds een overschrijding voorzien van de kritische depositiewaarden voor deze stikstofgevoelige habitattypen.

In het MER wordt niet aangetoond dat aantasting van de natuurlijke kenmerken door de uitbreidingsmogelijkheden van het bestemmingsplan is te voorkomen. Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen. Alleen in het alternatief dat uitgaat van het vastleggen van de huidige feitelijke situatie blijkt dat er geen toename van de stikstofdepositie te verwachten is.

2.3 Lichthinder

De uitstraling van assimilatieverlichting uit kassen is voldoende beschreven in het MER. Aangegeven is dat het aspect licht niet relevant is voor de veehouderij omdat licht nauwelijks naar buiten treedt. De Commissie deelt deze stelling niet volledig. Lichthinder treedt in toenemende mate op bij melkveehouderijen enerzijds door de steeds "opener" stallen (grote open zijgevels en nieuwe staluitvoeringen afgeleid van de kassenbouw), en anderzijds door het toenemend gebruik van kunstlicht in stallen om de dagperiode te verlengen met het oog op de melkproductie.

De Commissie adviseert om voor de besluitvorming over het bestemmingsplan wel op lichthinder in te gaan en maatregelen⁵ te beschrijven om de lichthinder vanuit melkveehouderijen te beperken op basis van de huidige stand der techniek.

⁵ De Commissie denkt hierbij met name aan de vorm en ophanging van armaturen en bijv. de toepassing van erfbeplanting.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Etten-Leur

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Etten-Leur

Besluit: vaststellen bestemmingsplan buitengebied

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie: C14, C18.4, D09, D14 en D18.7
plan-m.e.r. vanwege Passende beoordeling

Activiteit: De gemeente Etten-Leur stelt een nieuwe bestemmingsplan buitengebied op. Het bestemmingsplan maakt onder andere uitbreiding van veehouderijen en glastuinbouw mogelijk.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Etten-Leurse Bode van: 30 maart 2011
ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 31 maart 2011 t/m 12 mei 2011
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 25 maart 2011
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 7 juni 2011
kennisgeving MER : 11 april 2012
ter inzage legging MER: 12 april 2012 tot en met 23 mei 2012
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 5 april 2012
toetsingsadvies uitgebracht: 31 mei 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. S Bokma
H.H. Janssen (voorzitter)
drs. L. Oprel
drs. J.P. Siedsma (werkgroepsecretaris)
ir. R.F. de Vries

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot

duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- MER bestemmingsplan buitengebied gemeente Etten-Leur, 076324601:010 definitief, Arcadis, 4 april 2012.

De Commissie heeft kennis genomen van 7 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 25 mei 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan buitengebied Etten-Leur

ISBN: 978-90-421-3504-8

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
w www.commissiemer.nl

